

KPI Cascade : ประเด็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ)

หน่วยงาน ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่

กลุ่ม ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และกำลังคน

ประเด็น : การสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในผู้ป่วย NCDs

สถานการณ์ปัญหาที่สำคัญ.....: โรค NCDs เป็นโรคที่มีแนวโน้มพบผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นทุกปี และพบอัตราการเสียชีวิตที่เพิ่มขึ้นทุกปีเช่นเดียวกัน จากข้อมูลของกองโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค พบว่าในเขตสุขภาพที่ 1 มีอัตราป่วยของโรค HT คิดเป็น 2,236 2,281 และ 2,438 ราย / แสน ปชก ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ และอัตราป่วยของโรค DM คิดเป็น 1,140 1,157 และ 1,264 ราย/ แสน ปชก ในปี 2559 2560 และ 2561 ตามลำดับ ในขณะที่อัตราการเสียชีวิตในกลุ่มโรค NCDs คิดเป็น 120.7 124.5 และ 128.6 ราย / แสน ปชก ในปี 2559 2560 และ 2561 โดยเป็นที่ทราบกันดีว่า กลุ่มโรคดังกล่าวเกิดจากนิสัยหรือพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตซึ่งจะมีการดำเนินโรคอย่างช้าๆ ค่อยๆ สะสมอย่างต่อเนื่อง และเมื่อเป็นโรคแล้วมักจะเป็นโรคเรื้อรัง ในการนำบัตรรักษาหรือควบคุมกลุ่มโรคดังกล่าว นอกจากการควบคุมด้วยยาในผู้ป่วยบางรายแล้วอีกประการที่จำเป็นต้องทำควบคู่กันไป คือการสร้างเสริม ความรอบรู้สุขภาพ (Health Literacy) ซึ่งคือทักษะการเข้าถึง เข้าใจ และการประยุกต์ใช้ข้อมูลสุขภาพได้อย่างเหมาะสม จนทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกับที่ถูกต้อง และนำไปสู่ผลลัพธ์การรักษาที่ดีขึ้น ลดภาวะแทรกซ้อน และลดอัตราการเสียชีวิต จากการสำรวจ HL ล่าสุด ในปี 2560-2562 โดยกรมอนามัยร่วมกับ สวรส. พบว่า กลุ่ม NCDs มีระดับความรู้สุขภาพระดับดีมากเพียงร้อยละ 11.86 ดังนั้นการสร้างเสริมสร้าง ความรอบรู้สุขภาพในกลุ่มนี้จึงมีความสำคัญมาก

1. Objective / Key Result ของแผนงานและการถ่ายระดับ

ตัวชี้วัด ความรอบรู้ด้านสุขภาพของผู้ป่วย NCDs เพิ่มขึ้น 10%

Level	DOH	Region 1 เขตสุขภาพ	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กรมอนามัย	ศอ.1/เขตสุขภาพ	สสจ. กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ / รพศ./รพท.	รพช./ พชอ.	รพ.สต./ชุมชน

Objective	ยกระดับความรู้ด้านสุขภาพ ของประชาชน	- สร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) - พัฒนานวัตกรรมผ่านกลไก Digital Technology/AI ในการแลกเปลี่ยนสุขภาพกับกลุ่มผู้ป่วย NCDs	- มีองค์กรรอบรู้สุขภาพ Health Literacy Organization (HLO) ทั้งใน Health sectors และ Non Health sectors - มีการพัฒนารูปแบบการให้บริการ NCDs Clinics (Re-Orientated Health Services) - บุคลากรในเครือข่ายมีทักษะในการแลกเปลี่ยนข้อมูลสุขภาพผ่านกลไก Ask me -3 และ Teach back - ผู้ป่วย NCDs ได้รับการ Ask me -3 และ Teach back	- มีการดำเนินการโรงพยาบาลรอบรู้สุขภาพ (Health Literate Hospital) ในโรงพยาบาลชุมชน - มีการพัฒนารูปแบบการให้บริการ NCDs Clinics (Re-Orientated Health Services) - บุคลากรมีทักษะในการแลกเปลี่ยนข้อมูลสุขภาพผ่านกลไก Ask me -3 และ Teach back - ผู้ป่วย NCDs ได้รับการ Ask me -3 และ Teach back	- ผู้ป่วย NCDs ได้รับการติดตามและปรับพฤติกรรมตามแผนการรักษาของแพทย์ - มีระบบการให้ข้อมูลสุขภาพและกระตุ้นให้เกิดการดูแลตนเองในชุมชนให้มีประสิทธิภาพ
เป้าหมาย (KRS) ที่ต้องการ	- ความรอบรู้สุขภาพของประชาชนเพิ่มขึ้น 25% ในปี 2564	- ความรอบรู้สุขภาพของผู้ป่วย NCDs เพิ่มขึ้น 10% - มีนวัตกรรม Digital Technology/AI ที่ใช้งานได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ	- มี HLO ใน Health sectors อย่างน้อย 1 แห่ง - มี HLO ใน Non Health sectors อย่างน้อย 1 แห่ง - บุคลากรผ่านการอบรม Ask me -3 Teach back มากกว่า 80% - ผู้ป่วย NCDs ได้รับคำแนะนำตามแนวทาง Ask me -3 Teach back มากกว่า 80%	- มี HLH ในโรงพยาบาลชุมชนอย่างน้อย 1 แห่ง - บุคลากรผ่านการอบรม Ask me -3 Teach back มากกว่า 80% - ผู้ป่วย NCDs ได้รับคำแนะนำตามแนวทาง Ask me -3 Teach back มากกว่า 80%	- ผู้ป่วย NCDs ได้รับการเยี่ยมติดตามอย่างน้อย 2 ครั้ง/ปี มากกว่า 80% - มีระบบ Line Group /FB ของกลุ่มผู้ป่วย NCDs

มาตรการ	- การขับเคลื่อนองค์กรรอบรู้สุขภาพในทุกองค์กร	- จัดทำแบบประเมินHL ในกลุ่มผู้ป่วย NCDs โดยเฉพาะ - มีการประเมินHL ของผู้ป่วย NCDs เป็นประจำทุกปี - ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม Digital Technology/AI เพื่อการเข้าถึง เข้าใจข้อมูลสุขภาพ และการประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับตนเองของผู้ป่วย NCDs	- รพท./ รพศ./ สสจ. ดำเนินการขับเคลื่อน HLO - ส่งเสริมขับเคลื่อนการดำเนินการ HLO ของ Non Health sectors - มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบบริการใน Clinics NCDs - จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับบุคลากรในเครือข่าย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแลกเปลี่ยนข้อมูลสุขภาพตามแนวทาง Ask me -3 Teach back	- มีการขับเคลื่อนดำเนินการ HLH ในโรงพยาบาลชุมชน - มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบบริการใน Clinics NCDs - เจ้าหน้าที่ผ่านการฝึกอบรมเพิ่มทักษะการให้คำแนะนำตามแนวทาง Ask me -3 Teach back	- จัดทำทะเบียนและแผนการรักษาของผู้ป่วย NCDs - มีการเยี่ยมติดตามและบันทึกการติดตามผู้ป่วย NCDs โดย รพ.สต./ อสม. - จัดตั้ง Line Group /FB ของผู้ป่วย NCDs ในชุมชน - มีระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลสุขภาพและกระตุ้นให้เกิดการปรับพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม
ผลผลิต Small success	- จำนวนของ HLO ทั้ง Health sectors และ Non Health sectors เพิ่มขึ้น	- แบบประเมิน HL ของกลุ่มผู้ป่วย NCDs - นวัตกรรม Digital Technology/AI เพื่อการเข้าถึง เข้าใจข้อมูลสุขภาพ และการประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับตนเอง	- แบบประเมิน HLO ด้วยตนเองของ รพศ./รพท./สสจ. - แบบประเมิน HLO ด้วยตนเองของ Non Health sectors - แบบประเมินตนเองของ Clinics NCDs	- แบบประเมิน HLO ด้วยตนเองของ รพช. - แบบประเมินตนเองของ Clinics NCDs	- จำนวนผู้ป่วย NCDs ได้รับการเยี่ยมติดตามอย่างน้อย 2 ครั้ง/ปี มากกว่า 80% - จำนวนสมาชิกใน Line Group /FB มากกว่า

		ของผู้ป่วย NCDs ที่สามารถใช้งานได้จริง	- บุคลากรในเครือข่ายผ่านการอบรม Ask me -3 Teach back มากกว่า 80%	- บุคลากรในเครือข่ายผ่านการอบรม Ask me -3 Teach back มากกว่า 80%	80% ของผู้ป่วย NCDs ในชุมชน
ติดตาม	การกำกับติดตามรายปี	กำกับ ติดตาม ทุก 6 เดือน	กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ทุก 3 เดือน	กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ทุก 3 เดือน	เยี่ยมเสริมพลัง กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ทุก 3 เดือน